

P z e s t o z
N z A T A Š O z

Z A L A
G A L E R I J A

Za začetek razmišljanj o predstavitvi figuralnih izdelkov kiparke - keramičarke Nataše Prestor, naj iz njenih dosedanjih predstavitev povzamem, da je bil že od otroštva naprej živalski svet njena najpriljubljenejša tema kiparskega preoblikovanja. Tudi pri njej je do modeliranja v glino in razne druge primerne plastično gnetljive materiale prišlo kar samo po sebi, iz nekakšne notranje nuje. Zamrlo ni niti v času šolanja. Zanimanje in možnosti so jo privedle tudi v delavnice nekaterih umetnikov. Vselej je bilo vse odvisno od njene pripravljenosti sprejemanja. V pestrosti stikov z umetniki so bile možnosti, ki jih je na Pedagoški akademiji kot profesor nudil kipar Aladar Zahariaš usmerjevalno gotovo najpomembnejše. Dalje so bila spodbudna tudi spoznanja pri zbiranju t.i. narodnega blaga v njenem lepem času študija, v okviru etnologije, pa tudi v začetkih poglobljanja v ljudsko kulturno dediščino, v šege in navade. Ob drobni - mali plastiki, s katero je Nataša Prestor vnesla v slovensko sodobno kiparstvo neobičajne, programske povezujoče, prave filigranske miniaturne izdelke, nastaja tako niz njenih skulptur v žgani glini tudi z namenom obnavljanja in s tem ohranjanja spominov na nekdanjo ljudsko figuralno keramiko.

Kiparstvo Nataše Prestor usmerja tematsko in oblikovno ljubezen do ljudskega izročila, ki ni brez romantičnih potez. Temelji na poglobljanju v preteklost, ki je v umetnosti že zdavnaj zbledela spričo nenehno novih, neposredno iz širnega sodobnega sveta prihajajočih pobud. V navalu novosti, ki prekrivajo in preskakujejo druga drugo, nosi vračanje na pravkar minulo, v polpreteklost, v sebi mir gotovosti. Obnavljanje z ljudsko toplino prežarjene telesne plastičnosti dovoljuje ob naglašanju same materialnosti žgane gline tudi njeno poslikavanje. Način upodabljanja je zato usmerjen bolj v razločno pripoved, v vsebino, kot pa v trenutno prevladujoče posredovanje izrazito filozofsko individualno razpredenih optično - miselnih likovnih vtisov. Sproščeni pristop dovoljuje širši stvarni namen umetnosti, ki je vsekakor lahko zadeva vseh.

Skladno z občim primarnim občutjem, ki ga Nataša Prestor z igrivo domišljijo in sproščenim humorjem prevzema iz ljudske keramike in ki vzdeva absolutnost pripovednosti, se njeno figuralno kiparstvo v žgani glini nevsiljivo enostavno vrača k vsakdanjemu življenju. Da pa njen narodopisni in pravljичni svet, ki prikazuje in reliefno obnavlja panjske končnice, bogati svet domišljije in življenja Jaslic, pripovedi o Martinu Krpanu, Povodnem možu, Kralju Matjažu, Pekarni Miš Maš, obuja spomine na Piskroveza in podobno ter na način oblačenja, živi močno prisotno tudi v drugih oblikah sodobne umetnosti, se lahko takoj prepričamo, samo, da se ozremo po njem!

Mirko Juteršek

PISKROVEC, 20 x 18 cm

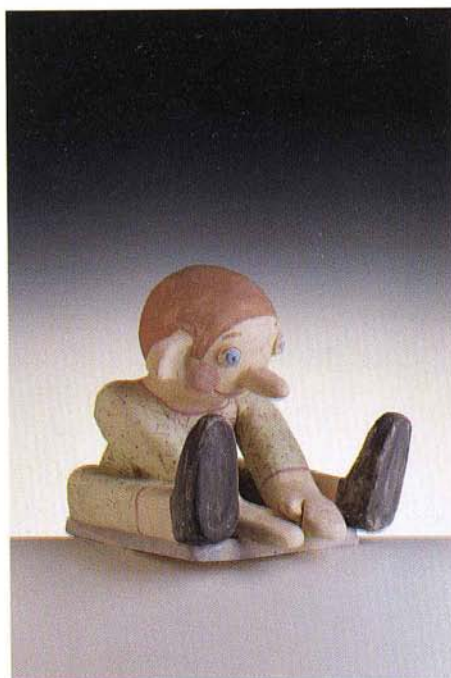
KRALJ MATJAŽ, 43 x 30 cm

MINIATURA, 2,5 cm

VALVAZORSKA NOŠA, 14 x 16 cm

OSTRŽEK, 12 x 27 cm

JASLICE, figure, višina 40 cm

Nataša Prestor, rojena 25.6.1961 v Ljubljani, živi z družino v Lazah pri Logatcu. Izdeluje malo lončeno plastiko v smislu nadaljevanja tradicije slovenskih lončarjev, oblikovalcev figuralne keramike (Kralj Matjaž, Sveti Jurij ubija zmaja, Koline, Pivci, Slovenske kmečke noše po Valvasorjevih bakrorezih, Maske in čarovnice iz Cerknice, Žena s košaro, Orač, Trobentač, Harmonikaš, uporabna keramika, kot so svečniki, razni podstavki, solnice, kropivniki, različna posoda itd.). Svoje izdelke je večkrat razstavljala doma in v tujini. Na Mednarodnem sejmu domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu je prejela znak kvalitete in na podlagi komisijско ocenjenih izdelkov na Obrtni zbornici Slovenije v Ljubljani dobila tudi dovoljenje za opravljanje domače obrti, ki je v izumiranju. Oblikovanje ljudske keramike opira na študij slovenskega ljudskega izročila, pri čemer pogosto uporablja izkušnje mojstrov lončarjev, kot tudi nasvete etnologov muzealcev. Dela tudi na osnovi gradiv iz slovenskih muzejev in arhivov, po fotografijah starih izdelkov, z zbiranjem in branjem literature, z obiski specializiranih razstav in prireditev. Izhodišča za oblikovanje so ji tudi motivi s panjskih končnic, lesene piščali, narodne noše, ljudska kmečka, podeželjska opravila, šege in oblačila, pravljичni in ljudski motivi, oblike ljudske dekoracije ter človekova različna življenjska obdobja. Med različnimi tehnikami, ki jih uporablja, jo predvsem zanima pri nas zanemarjena tehnika majolika (fajansa).

Naslov: Laze 3, 61370 Logatec, tel.: 061/744 803

Če bi rekel, da čestitam, bi bilo to preveč konvencionalno. Zares sem vesel novega "pogleda" na dediščino končnic. Ta je izrazen predvsem v figuralnih "izstopih" iz ploskev. Ker sem navajen šolskega ocenjevanja, bom rekel odlično!

30.6.1994, prof. dr. Janez Bogataj

**Mala lončena plastika Nataše Prestor
Drobni predmeti z dušo**

Keramični izdelki Nataše Prestor seveda niso le nekritični posnetki našega etnološkega izročila, temveč so samostojni in samosvoji, neposredni, včasih malce naivni, pa ravno zato prisrčni, tudi humorni, predvsem pa likovno občuteni kiparsko keramični artefakti. Njene "Ljudske figure": pivci, lončarji, orači, kosci, lovci, godci; pa ženin in nevesta, bajeslovna Veronika z zmajema, sveti Jurij, ki ubija zmaja, kralj Matjaž in še bi lahko naštevali, izražajo pritažen humor in prvinsko veselje do življenja, kot da nas hočejo odvrniti od pretresenosti od zla, s katerim je preplavljen svet.

Delo, 4.12.1992, Dušan Lipovec

RAZSTAVE

- 1980 Ljubljana, Filipov dvorec
- 1988 Ljubljana, Razstava v okviru medobčinske gospodarske zbornice posameznih
- 1988 Dunaj, Slovenski kulturni center
- 1989 Subotica, 7. jugoslovanski triennale male keramike
- 1989 Ljubljana, Galerija in trgovina Šeherezada (samostojna razstava)
- 1989 Maribor, Galerija Katjuša
- 1990 Ljubljana, Etnotrgovina 365 (samostojna razstava)
- 1990 Gradec Razstava slovenske domače in umetne obrti na Graškem sejmu
- 1990 Slovenj Gradec, Mednarodna razstava domače in umetne obrti
- 1990 Ljubljana, Galerija Commerce
- 1992 Logatec, Razstava ročnih del
- 1992 Kamnik, Galerija Majolika (samostojna razstava)
- 1992 Slovenj Gradec, Mednarodna razstav domače in umetne obrti DUO 92
- 1992 Komenda, Galerija Zala (samostojna razstava)
- 1993 Trebnje, Razstava tabora likovnih samorastnikov 93
- 1993 Zagreb, IV. mednarodni triennale male plastike
- 1993 Logatec, Razstavišče Knjižnice Logatec (samostojna razstava)
- 1993 Ljubljana, Galerija in trgovina Ažbe (samostojna razstava)
- 1994 Maribor, Galerija in trgovina Skrinja
- 1994 Slovenj Gradec, Mednarodna razstava domače in umetne obrti
- 1994 Ljubljana, Cankarjev dom, Izbor iz razstave v Slovenj Gradcu
- 1994 Bratislava, Narodna galerija, INSITA 94
- 1994 Trebnje, Razstava Tabora likovnih samorastnikov 94
- 1994 Nürnberg, Prenos bratislavske razstave INSITA 94
- 1994 Ljubljana, Razstavišče Španski borci (samostojna razstava)
- 1995 Trebnje, Razstava Tabora likovnih samorastnikov 95
- 1995 Kamnik, Razstava likovne kolonije Rojstvo kamniškega Montmartra
- 1995 Grožnjan, Galerija Amato
- 1995 Ljubljana, Keramično lončarski sejem
- 1995 Ljubljana, Galerija Zala

GALERIJA ZALA

14. 12. 1995

koncept razstave

BRANE VOLKAR

oblikovanje

ŽARE KERIN

fotografija

JANEZ PUKŠIČ

PENEČA REBULA

Mizarstvo, profiliranje lesa in žaga